

Sygn. akt IV Ka 737/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Marta Legeny-Błaszczyk

Sędziowie SO Sławomir Gosławski (spr.)

SO Agnieszka Szulc-Wroniszewska

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Violetty Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2014 roku

sprawy **J. S.**

oskarżonego z art. 178 a § 2 kk w zb. z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 19 listopada 2013 roku sygn. akt VII K 617/13

na podstawie art.437§1 kpk, art.438 pkt 4 kpk, art.624§1 kpk

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art.87§3 kw orzeka środek karny zakazu prowadzenia rowerów na drodze publicznej, w strefie zamieszkania i w strefie ruchu na okres 1 (jednego) roku;

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zwalnia oskarżonego od wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

IV Ka 737/13

UZASADNIENIE

J. S. został oskarżony o to, że:

w dniu 29 lipca 2013 roku około godz. 11.40 na ul. (...) w miejscowości K., gm. M. poruszał się po drodze publicznej jako kierujący pojazdem nie mechanicznym w ruchu lądowym, będąc w stanie nietrzeźwości prowadzącym o godz. 12. 20 do stężenia na poziomie 0, 96 mg/l, o godz. 12. 39 do stężenia na poziomie 0, 94 mg/l, o godz. 12. 57 do stężenia na poziomie 0, 88 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, pomimo prawomocnego zakazu orzeczonego wyrokiem Sadu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 28 września 2012 roku, sygn. akt VII K 603/12 prowadzenia rowerów w strefie ruchu lądowego na okres 3 lat, czym umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym,

tj. o czyn z art. 178a § 2 kk w zb. z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. wyrokiem z dnia 19 listopada 2013 roku w sprawie VII K 617/13:

1. na podstawie art. 4 § 1 kk w miejsce zarzucanego oskarżonemu czynu uznał J. S. za winnego tego, że:

a) w dniu 29 lipca 2013 roku około godz. 11.40 na ul. (...) w miejscowości K., gm. M. poruszał się po drodze publicznej rowerem znajdując się w stanie nietrzeźwości prowadzącym o godz. 12. 20 do stężenia na poziomie 0, 96 mg/l, o godz. 12. 39 do stężenia na poziomie 0, 94 mg/l, o godz. 12. 57 do stężenia na poziomie 0, 88 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, wyczerpując swoim zachowaniem dyspozycję art. 87 § 1a kw i za to na podstawie art. 87 § 1a kw wymierzył mu karę grzywny w wysokości 500 złotych;

b) w dniu 29 lipca 2013 roku około godz. 11.40 na ul. (...) w miejscowości K., gm. M. poruszał się po drodze publicznej rowerem pomimo prawomocnego zakazu prowadzenia rowerów po drogach publicznych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 28 września 2012 roku, sygn. akt VII K 603/12 na okres 3 lat, wyczerpując swoim zachowaniem dyspozycję art. 244 kk i za to na podstawie art. 244 kk wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w punkcie 1b warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat;

3. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator.

Wyrokowi zarzucił:

rażącą niewspółmierność orzeczonego środka karnego, polegającą na braku orzeczenia wobec oskarżonego zakazu prowadzenia rowerów na drodze publicznej, w strefie ruchu lądowego i w strefie zamieszkania przy znacznym uwypukleniu przez sąd orzekający okoliczności przemawiającej na korzyść oskarżonego, to jest przyznania się do winy, podczas gdy okoliczności obciążające, jak uprzednia karalność za tożsamy czyn, naruszenie dobra prawnego, jakim jest bezpieczeństwo w komunikacji, rozmiary grożącej szkody wynikającej z faktu, iż oskarżony poruszał się po drodze publicznej, popełnienie czynu z zamiarem bezpośrednim, stopień upojenia alkoholowego wyrażający się w stężeniu 0, 96 mg/l, 0, 94 mg/l, oraz 0, 88 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu w kolejnych badaniach, a poza tym nagminność tego rodzaju przestępstw w okręgu działania tutejszej prokuratury oraz na terenie całego kraju, sprawiają łącznie, iż nieodzowne jest wymierzenie oskarżonemu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia rowerów na drodze publicznej, w strefie ruchu lądowego i w strefie zamieszkania na okres 3 lat, co skutkuje uznaniem, iż wyrok nie spełni w obecnym jego wymiarze dyrektyw prewencji indywidualnej i generalnej, określonych normami prawa karnego materialnego i nie ugruntuje społecznego odczucia, iż sprawców przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji spotyka jedynie adekwatna do stopnia zagrożenia kara uwzględniająca rodzaj i charakter naruszonego przestępstwem dobra prawnego, jakim jest między innymi życie i zdrowie innych uczestników ruchu.

W konkluzji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec J. S. zakazu prowadzenia rowerów na drodze publicznej, w strefie ruchu lądowego i w strefie zamieszkania na okres 3 lat, w pozostałym zakresie o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest zasadna.

Na wstępie należy podnieść, iż sąd I instancji prawidłowo ustalił sprawstwo oskarżonego, które w skardze apelacyjnej nie jest kwestionowane; nie musi być więc przedmiotem szczegółowych rozważań sądu okręgowego. Ponadto do przypisanych oskarżonemu czynów sąd ten zastosował właściwą kwalifikację prawną.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut z kategorii ocen można zasadnie podnosić, gdy kara (środek karny), jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa (wykroczenia), jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą.

Zmiana wysokości orzeczonej kary (reakcji karnej) może w wyniku postępowania odwoławczego nastąpić jedynie wówczas, gdyby kara ta jawiła się jako „rażąco niewspółmierna”. Określenie „rażąca” należy bowiem odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie przez swą niewspółmierność razi (oślepia).

Ma rację skarżący, iż taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie na skutek zaniechania orzeczenia przez sąd rejonowy wobec sprawcy środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów (w związku z ukaraniem za czyn przypisany w punkcie 1a wyroku).

W tym kontekście należy podkreślić, iż:

- oskarżony znajdował się w wysokim stanie nietrzeźwości (dochodzącym do czterokrotnej wartości, od której ustawa uznaje, że zaczyna się stan nietrzeźwości

(art. 115 § 16 kk), powodującym znaczne upośledzenie zdolności psychofizycznych, co zwiększa stopień społecznej szkodliwości tego czynu;

- popełnił przedmiotowe wykroczenie (jazdę rowerem po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości) w dniu 29 lipca 2013 roku, w krótkim odstępie czasu po uprawomocnieniu się w dniu 6 października 2012 roku wyroku skazującego go za analogiczny czyn z art. 178a § 2 kk i w czasie obowiązywania zakazu prowadzenia rowerów , co wskazuje na nieskuteczność tego orzeczenia i brak trwałej korekty zachowania skazanego w kierunku przestrzegania porządku prawnego, a te okoliczności obciążające przemawiają za zaostrzeniem reakcji karnej w niniejszej sprawie;

- z oceny inkryminowanego zachowania sprawcy wynika wniosek, że lekceważy on zasady ostrożności i bezpieczeństwa innych uczestników ruchu, przez co stwarza zagrożenie w komunikacji.

Mimo, że art. 87 § 3 kw przewiduje orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów fakultatywnie, sąd okręgowy uznał , że należy pozbawić sprawcę uprawnień do kierowania tym pojazdem, którym stworzył zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu, aby dodatkowo odzwierciedlić tym rozstrzygnięciem przede wszystkim stopień społecznej szkodliwości wykroczenia popełnionego przez sprawcę i stosownie do tego stopnia, charakteru i sposobu nadużycia uprawnień uniemożliwić mu prowadzenie pojazdów przez odpowiedni okres czasu.

Z tych względów sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 87 § 3 kw orzekł wobec J. S. środek karny zakazu prowadzenia rowerów na drodze publicznej, w strefie zamieszkania i w strefie ruchu na okres jednego roku; określając jego wysokość uwzględnił w/w okoliczności obciążające, a z drugiej strony podnoszony przez sąd I instancji fakt, iż oskarżony jest już w trakcie obowiązywania 3 – letniego zakazu prowadzenia rowerów z poprzedniego skazania. W tych realiach sąd II instancji nie znalazł wystarczających podstaw do ukształtowania tego środka karnego w maksymalnym ustawowym zagrożeniu, jak postulował to skarżący.

Należy podkreślić, iż zakaz prowadzenia pojazdów, jako środek karny może pełnić wszystkie funkcje penalne. Na plan pierwszy wysuwa się jednak funkcja indywidualnoprewencyjna. Orzeczonego zakazu ma uniemożliwić sprawcy ponowne popełnienie przestępstwa tego samego rodzaju, a jednocześnie wyeliminować go na pewien czas z ruchu drogowego. Ponadto w pewnym zakresie może on realizować funkcję wychowawczą, uświadamiając oskarżonemu niedopuszczalność jazdy pod wpływem alkoholu. Natomiast generalnoprewencyjny mechanizm oddziaływania

zakazu prowadzenia pojazdów polega przede wszystkim na wzbudzeniu obawy u potencjalnych sprawców tego rodzaju czynów. Powoduje on także zrodzenie przekonania o nieopłacalności przestępstw skutkujących orzeczeniem zakazu i potrzebie przestrzegania przepisów ruchu drogowego. Omawiany zakaz realizuje więc wobec sprawcy cele wychowawcze i zapobiegawcze, uzupełnia sumę zastosowanych kar oraz będzie sprzyjać osiągnięciu wobec sprawcy celów w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej.

Z tych wszystkich względów sąd okręgowy orzekł, jak w sentencji; trudna sytuacja materialna oskarżonego, uzasadniała zwolnienie go od wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.